

JONG doet mee!

Verslag JONG doet mee! 6 oktober 2022

Aanwezig: jongeren, beleidsmedewerkers, hulpverleners, ondersteuners jongerenraden, AKJ, jeugdbudsmans, samenwerkingsverbanden passend onderwijs

Korte terugblik

Er is sinds de vorige JDM bijeenkomst op 12 mei 2022 veel gebeurd. Expex hebben een filmpje gemaakt over de Big 5 en die zal landelijk gebruikt worden om de Big 5 te promoten.

Na de workshop Kraak de Casus hebben School2Care en Mondriaan-MOA coaches afspraken gemaakt om nauw met elkaar samen te werken. Ook hebben de MOA coaches met Schakenbosch afspraken gemaakt om jongeren beter te ondersteunen bij de overstap naar het MBO.

Er was een workshop; Recht op zakgeld. De rechter heeft een klacht van een jongere hiervoor in het gelijk gesteld. Gemeenten hebben nu een tijdelijke regeling met afspraken over zak- en kleedgeld voor jongeren met een jeugdbeschermings- of reclasseringsmaatregel. Landelijk wordt nu nagedacht hoe dit permanent opgelost moet worden.

En er wordt hard gewerkt aan het verbeteren van de gesloten jeugdzorg, dat heeft nog tijd nodig.

Introductie bijeenkomst

Jeanette heet iedereen welkom. Fijn dat er zoveel mensen zijn. We merken dat door corona en het gebrek aan live ontmoetingen er minder jongeren actief zijn binnen instellingen. Wil iedereen komende tijd proberen ervoor te zorgen dat er weer meer jongeren gemotiveerd worden om mee te praten? Ook is de oproep aan lokale sociale teams om actief jongeren te motiveren om mee te denken en hen te betrekken. Bedankt Ipse de Brugge dat we hier te gast mogen zijn!

Het doel van de bijeenkomst is om met elkaar in gesprek te gaan over hoe we de jeugdzorg kunnen verbeteren.

Quiz over de Big 5

Robin en Hannah tonen het nieuwe filmpje van de Big 5 en in de vorm van een quiz testen ze de kennis van iedereen erover.

Workshops

1. Lokale participatie

Met inzet van lego is nagedacht hoe kunnen jongeren binnen hun gemeente mee kunnen werken aan verbetering van de hulp van het wijk- of jeugdteam. Wat is nodig om samen in gesprek te gaan over hun ervaring en mening en te horen wat zij goed vonden en wat beter kan? De belangrijkste punten die naar voren kwamen waren:

- Er moet naar jongeren geluisterd worden, praat niet meer 'over' jongeren maar 'met' hen.
- Het gesprek moet gelijkwaardig zijn en luister goed naar grenzen die jongeren aangeven
- Zet veel meer sociale media in om jongeren te bereiken
- Jongeren kunnen de stem laten horen van leeftijdsgenoten die daar terughoudend in zijn
- Jongeren hebben de regie, zijn de kapitein van het traject, waarbij de hulpverlener begeleidt

In dit filmpje interviewt Hannah Cevin over wat hij belangrijk vindt voor jongerenparticipatie.

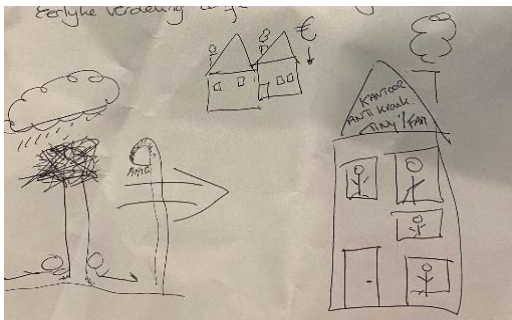
<https://youtu.be/wYAQ2l8Sbpl>

2. Terugblikken op hulp?

In deze workshop ging het over een onderzoek onder 15 jongeren die in een residentiële voorziening hebben gewoond. Er is besproken hoe het nu gaat met deze jongeren, waar ze nog tegenaan lopen en wat dit betekent voor de hulp aan jongeren die niet meer thuis wonen. Voor jongeren die terugblikken op de residentiële jeugdhulp is het volgende belangrijk: balans tussen onderwijs/werk en vrije tijd, mentaal welbevinden, de relatie met ouder(s) en het regelen van 18+ zaken. Maatwerk is belangrijk, een steunend netwerk en een waakvlamfunctie voor als er weer hulp nodig is.

3. Tekort noodopvang voor jongeren

Het aantal dakloze jongeren groeit, waardoor een groep jongeren geen veilige plek en goede begeleiding heeft. Het is een groot probleem, dat zichtbaar moet zijn en het wordt erger. Oproep tijdens de workshop: Gemeente, toon lef. Bedenk en sta open voor nieuwe initiatieven. Zorg voor een eerlijke verdeling van convenantwoningen. En denk out of the box. Zoals op de tekening aangegeven is.

4. Ik laat je niet alleen!

In deze workshop is gesproken over de verbeteringen waaraan wordt gewerkt in de jeugdhulp. Gebeuren de juiste dingen? Wat helpt en wat kan beter? De belangrijkste punten die naar voren kwamen waren

Wat nu al helpt:

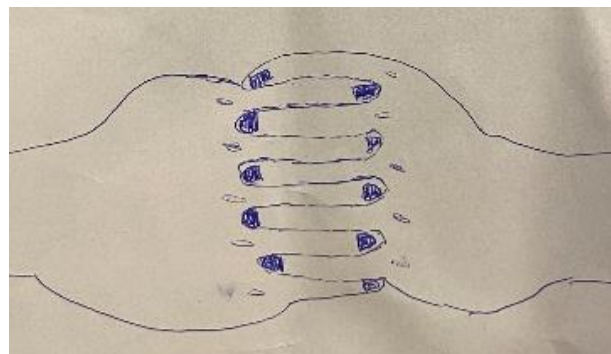
- Luisterend oor, groepsgenoten die je begrijpen
- Meedenkende (CJG) casemanager
- Continuïteit, stabiel en multidisciplinair team
- Kijken naar mogelijkheden ipv wat niet kan
- Intensieve ambulante zorg, uitgebreide pleegzorg en integrale aanpak

Wat beter kan in gesloten hulp:

- Inzet ervaringsdeskundigen
- 1 kind 1 plan ipv 1 groep 1 plan
- Naast de jongere staan ipv erboven
- Nazorg na vertrek, beter en langer laten doorgaan

Wat beter kan rond uithuisplaatsing: voorkomen of bij terugkeer naar huis

- Menselijker uithuisplaatsen, niet met 10 man binnenvallen
- Meer controle op veiligheid bij ouders thuis
- Meer gezinshuizen, pleegouders, kleinschalige woonvormen
- Één vaste begeleider, leefgeld, passende vervolgwoonplek voor langer verblijf

5. Ketenbreed leren

Er is een nieuwe manier om rond het levensverhaal van de jongere samen met de jongere, ouders en hun hulpverleners te leren wat er goed ging en wat beter kan in de hulp. In de workshop zijn besproken de lessen uit het onderzoek, aangevuld met praktische ervaringen van Robin, en wat nodig is om samen meer te leren en verbeteren. Er was een levendig gesprek met jongeren en professionals, en het viel weer op dat jongeren hele goede ideeën hebben om de hulp te verbeteren.

Uitsmijter van Robin is de oproep aan Haaglanden om dit onderzoek ook te doen met jongeren die al een aantal jaren weg zijn uit de 24-uurs jeugdhulp. Dat levert informatie op wat het resultaat is van de hulp na langere tijd, wat de nieuwe inzichten zijn van een jongere en wat wel/niet succesvol is geweest.

Ieder noteerde zijn eigen actie op een ansichtkaart en krijgt die ter aansporing na 2 weken thuisgestuurd.

6. Onderwijs voorop!

Jongeren en professionals blikken terug op hun ervaringen in het onderwijs en wat onderwijs voor hen betekende en opleverde. De volgende punten kwamen vooral aan bod.

- Oprechte aandacht, open en inclusieve cultuur en onderwijs op maat/hulpaanbod worden als positief ervaren, maar ook als punten die verbeterd kunnen worden in het onderwijs.
- Teveel prestatiedruk en te weinig flexibiliteit in het onderwijs vragen om verbetering!
- Kansen en perspectief bieden worden ervaren als krachten van het onderwijs.
- Onderwijs is voor ons: belangrijk, veilig, structuur, kansen, ontwikkeling, ontmoeting, maar ook regels, selecteren, testen, geen levensvaardigheden, stigmatiserend en “hoepels waar je doorheen moet springen”.
- Onderwijs roept bij ons een dubbel gevoel op; prestatiedruk, maar ook plezier in leren en vriendschappen.
- Wat kan helpen? Buddy's, slagvaardige leerlingenraad, clusteren van leer-/hulpbehoeften en aanbod hiervoor, centraal punt voor info en advies, WAEL (16-27 jaar).

Citaten: wat kon beter?

“Begrip voor de niet-standaard leerling”

“Geen tijd om op adem te komen of eigen programma te draaien”

“De potentie van jongeren laten liggen of naar beneden halen door labels van dom of niet slim genoeg zijn”

“School denkt in aanbod en niet in vragen”

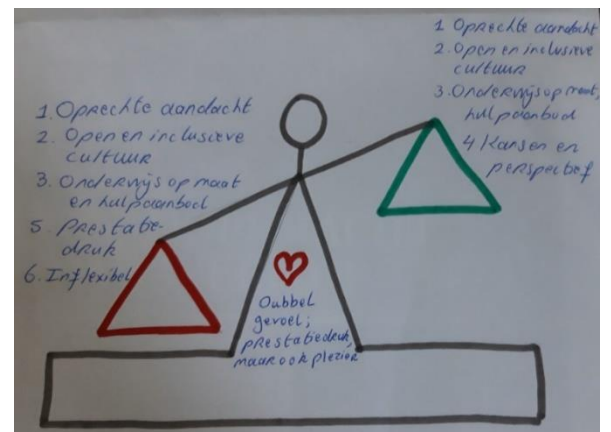
Citaten: wat heeft jou geholpen?

“Er werd verder gekeken dan alleen de leerling”

“Een leraar die verder ging dan alleen zijn taak en mij terug naar school haalde”

“School hielp mij om in mezelf te geloven, terwijl niemand dat deed”

“Ik kreeg genoeg ruimte om buiten de lessen andere dingen te doen”

7. Signalen herkennen in praktijk brengen

Tijdens de JONG doet mee! bijeenkomst op 28 oktober 2021 hebben jongeren, ambtenaren, hulpverleners gesproken over het voorkomen van zware hulp. Dat leverde een lijst van signalen op

als je ziet dat het niet goed gaat met een jongere. Hoe zorgen we ervoor dat deze signalen en tips in de praktijk bekend zijn en gebruikt worden? Uit de workshops kwamen de volgende tips:

- Het begint met het bespreekbaar maken van de problemen. Daarbij moeten jongeren soms over een drempel worden geholpen.
- Vertrouwen of het hebben van een band met iemand is daarbij belangrijk, daarna komen jongeren pas met hun verhaal. Wat goed helpt zijn bijvoorbeeld de gastlessen binnen het onderwijs door het JIP. Jongeren herkennen dan hun situatie en komen na de les alsnog naar het JIP toe met hun vraag.
- Voorbeeldfiguren waar jongeren vertrouwen in hebben zijn ook heel belangrijk.
- Ouders, vrienden en school moeten kennis hebben over wat ze voor de jongeren kunnen doen en wie er nog meer kunnen helpen.
- De 2^e lijns professionals (die van de selectieve preventie) moeten voldoende kennis hebben van signalen die passen bij DSM V problematiek.
- Pas ermee op dat professionals te snel labelen en als eerste impuls een diagnose willen. Zo'n label kan niet kloppen maar dragen jongeren soms wel heel lang met zich mee. Of de diagnose klopt wel maar zorgt voor vooroordelen.

8. Stijgende kosten voor jongeren

Jongeren vertellen dat ze niet meer uitkomen met hun (leef)geld. Zo hebben veel deelnemers van de workshop geldzorgen gehad toen ze jong waren. In contact met de gemeente waren zij de weg kwijt geraakt. Wat is nodig en wat zou beter kunnen?

Dit zijn de belangrijkste dingen die besproken zijn:

- Veel jongeren uit de jeugdzorg krijgen schulden als zij dakloos worden. Schulden die je hebt gekregen als je dakloos bent zou de gemeente moeten kwijtschelden
- Jongeren die niet thuis opgroeien zouden extra geholpen moeten worden, Dat kan in andere landen soms wel, bijvoorbeeld gratis naar school (Engeland) of in de jeugdhulp mogen blijven wonen tot je je school af hebt gemaakt (oostblokland) of belastingvoordeel (schotland)
- Eigen bijdrage van het CAK voor een WLZ plek boven de 18 is niet te betalen voor jongeren.
- Jongeren in de jeugdhulp moeten leukere en betere voorlichting krijgen over omgaan met geld. Zou goed zijn als er meer samenwerking komt tussen preventie van de gemeente en de jeugdzorginstellingen.
- Jongeren weten vaak niet waar ze heen kunnen, dus er is voorlichting nodig en je zou succesverhalen moeten delen. Zodat jongeren minder bang zijn over wat ze te wachten staat. Jongeren willen graag ondersteuning, hoe die eruit moet zien kan verschillen, de ene wil kunnen bellen of chatten met de gemeente zelf, een andere liever met een instelling en weer een ander wil graag een (geld)maatje

We spreken af om binnenkort een vervolgspraak te maken waarin we de tijd hebben om goede tips te formuleren met elkaar. Fietje heeft voorstel gedaan voor half november.